

СЛАВЯНИНЪ

ИСТОРИЧЕСКИ ВЕСТНИКЪ

Редакторъ: Боянъ Станчевъ.

Абонаменти:

ВАРНА - Градската Библиотека.

Излиза седмично.

Адресъ: редакц. Славянинъ
Варна.

ШПИОНСКАТА АФЕРА

Тя е разкритикувана и установаена парламентарно. Съзложението си въ Народното събрание, военния министър признава, че шпионажът и предателство има и че цял въпрос се свежда да се покрий отговорността на известни сръбци и лица, действащи преди и по време на тая афера.

Съ известност равна на войничка добродетел, генерал Бакарджиев се запита, правова държава ли сме и по силата на какво обществото и печата искатъ ба се месатъ въ правата и привилегиите на особенните държавни служби.

Ако военния министър бѣше гражданско лице, въпросътъ му щѣше да бѣде повече отъ смѣтенъ.

За щастие той е офицеръ и като така извинително е да не познава назначението на печата и върховното право на обществото да знае какво става въ държавата и какъ тя се пази отъ предателятъ.

Нему, обаче не може да се прости грубото му и страшно противоречие, като шефъ на войската и членъ на кабинета.

Докато първоначално той публично отрече съществуването на шпионската афера, днесъ сѣция не само че я признава, но усилива обвиненията засягащи покойния полковникъ Маринополски.

Покрай многото възражения, които могатъ да се направятъ на г. генерала, заслужава да се отбележи това, че когато е въпросъ за пред-

телство и шпионажъ, няма и не може да има особенни служби и права, само известни сръбци и лица да знаятъ същността на едно толкова страшно и опасно престъпление. Общественното мнение и печата струватъ много повече отъ противоречията и наивността на единъ министър, за да се разбере колко несериозно се третиратъ и обясняватъ фактите отъ него.

Не е тайна, че отговорността по шпионската афера иматъ не само нейните автори, но и тѣзи които се въртятъ около нея.

И ако въпреки туй случая наложи официалните и публични обяснения на военния министър, то бѣше за да се види какъ и колко последния ще може да защити честта на армията, паметта на единъ полковникъ и, най-после, своята лична чест като човѣкъ и министър.

Присъждана на общественното мнение ще сѣмне да отдели спорното отъ безспорното въ тая афера, но наедно съ туй тя ще отдаде и заслуженото по поведението и погватитъ на военния министър.

Отъ тая присъжда потомството ще има да научи, какъ въ една правова държава може да изчезнатъ синовете на народа и какъ надъ безкръстнитъ имъ гробове може да витѣе духътъ на една убийствена политическа система, за която отговорността сѣ толкова чужди, колкото и непознати.

Кирилъ Старцевъ

Думата на запаснитъ офицери.

Конгресътъ на запаснитъ офицери, състоялъ се миналия месецъ въ Пловдивъ, не изненада средитъ, които познаватъ малгалията и възпитанието на българските граждани, които го съставляватъ.

Спонтанниятъ и недвусмисленъ повикъ срещу днешното управление е същевременно и протестъ срещу днешната държавна демагогия, разруха, корупция, поражение.

Нищо чудно, че въ конгресътъ на запаснитъ офицери намери отзвукъ народното строение. Това бѣ кавалерски и внушителенъ протестъ на една родолюбива организация, чиито членове иматъ моралното право да кажатъ своето мощно слово.

Нищо чудно, че запасното офицерство се корегирва. Това е добъръ признакъ. Това е доказателство, че то е близо до народната неволя, че пулсътъ на сърдцето му е въ унисонъ съ този на народа. Това иде да говори, че то е предизвикано да издигне гласъ на високъ протестъ и вече открито, смѣло да отхвърли суетната гордостъ на шепата прсвратаджии — поражения, които ис-

ни моменти въ Асизи, другитъ снимки сѣ много несполучливи а тия въ София не търпятъ и критика. Бомбастичните събяснителни надписи сѣ често нелогични. Не знаемъ какви суми сѣ изразходвани за този „държавенъ филмъ“, обаче тѣй е уникумъ на небрежността. Твърде много парици се смѣнаха съ този филмъ — недоносче. Не знаемъ, каква сума е събрано въ Варна, обаче голѣмия салонъ се пълнеше съ зрители три пѣти дневно въ продължение на цѣла седмица. Въ гр. Попово е получено 10,411 лв. приходъ отъ сѣция филмъ, а директорътъ на държавния ученически кино театъръ въ София, г. Вълкадиновъ, е тръгналъ въ командировка изъ страната по случай проектирането. . .

Този повърхностенъ филмъ трѣбваше да бѣде цензуриранъ отъ Министерството преди да бѣде пуснатъ въ печалба, а не да се експлоатира съ него.

Недостойно.

Вестникъ „Добруджа“ въ броя си отъ 16 ноември 1930 г. печата статия подъ насловъ „Долу Предателя!“ въ форма на писмо отъ границата, подписано отъ нѣкой си Господинъ Ивановъ отъ с. Коркутъ, Варненско. Статията сипе хули по адресъ на хората около другия добруджански вестникъ „Свободна Добруджа“, който отъ своя страна му отговаря дѣлженъ и въ броя си отъ 8 декември печата статия подъ насловъ „На муницитъ“, въ която изобличава „Добруджа“ въ поддѣлка, като съобщава, че Господинъ Ивановъ следъ 3 мес. тежко боледуване се е поминалъ на 10 ноември и следователно невъзможно е да пише статията на 16 ноември. Въ случая се визира името на Господинъ Ивановъ, отъ Тулчанско, поборникъ опълченецъ — единъ голѣмъ българинъ, който наистина се помина на 10 ноември т. г. въ Варна и никогда не бѣше въ състояние да се занимава съ мизериятъ на горепомнатитъ статии. Намѣсване името на този самоотверженъ патриотъ въ разпритъ на поменатитъ вестници е светотатство съ скъпата памет на единъ многозаслужилъ на народа си добруджанецъ.

Това е недостойно.

Кой е най-духовития хуморъ?

По искането на наши читатели редакцията на в. „Славянинъ“ устройва конкурсъ за най-сполучлива оценка на съвременния български хуморъ въ карикатури и хумористични страници.

Оценката си, въ не повече отъ 50 думи, изпратете въ редакцията на в. „Славянинъ“ въ Варна, за да вземете участие въ конкурса. Специална комисия ще опредѣли една премия за най-сполучливата оценка.

Отговоритъ ще се напечататъ въ вестника. Който ме лае да се запази името му въ тайна, да сложи псевдонимъ, но да съобщи и точния си адресъ.

Нашитъ моряци



Стоичко Альовъ — шефъ механикъ на парахода „Царъ Фердинандъ“ е роденъ въ гр. Ямболъ въ 1889 год. Свършилъ 5 и класъ на Сливенската държав. мъжка гимназия въ 1906 г., той постъпилъ въ морското машинно училище при флота на Н. В. въ Варна, което успѣшно свършилъ.

Благодарение неговитъ до-

стоинства и преданностъ къмъ службата, той е билъ оцененъ отъ началницитъ си и останалъ на служба въ флота, като морски технически офицеръ. Въ последствие той напусналъ военната служба и на 17 септември 1911 г. постъпилъ за III механикъ въ Българското Параходно Д-во.

Презъ войнитъ е билъ мобилизиранъ, като морски офицеръ и прекаралъ въ подвижната отбрана на миноносцитъ. Следъ демобилизацията отново заемалъ мѣстото си въ Бѣлг. търг. параход. д-во, постепенно е служилъ въ всички български параходи и въ 1922 г. е авгнсиравъ до I механикъ.

Нему се падна високата чест, като шефъ механикъ на парахода „Царъ Фердинандъ“ да пътува съ Т. В. Царя и Царичката отъ Бриндизи до Бургавъ.

Заедно съ своитъ помощници Стоичко Альовъ, отъ 26 до 30 октомври т. г. е ръководилъ денонощно движението на машинитъ безъ въвѣкватъ дефектъ и заслужено е получилъ похвала и благодарностъ отъ Техн. Величества.

Тихъ, скромнъ и съ ценни качества морякъ, той цѣли 20 години вече служи безукоризнено на родното корабоплаване и е високо цененъ отъ началство, другари и подчинени.

Това интересува всѣки, който желае да изучава френски езикъ, а особено ако живѣе въ затѣпени градове или отдалечени села.

Желаете ли да изучите или да усѣвършенствате френски езикъ, безъ да напускате мѣстожителството и работата си, възподвѣйте се отъ нашата кореспондентна метода, която Ви гарантира бързо, всестранно и основно изучаване на ефика.

Пишете ни още днесъ на адресъ **ГЕМА ДОЙНОВА**, ул. „Бузлуджа“ 62 — София, като ни изпратите съ препоръчано писмо или пощенски записъ сумата четиридесетъ и петъ (45) лв. за да Ви изпратимъ веднага първитъ две серии отъ уроци заедно съ всички необходими пояснения и упътвания за начина на работене за бързо, увлекателно и леко изучаване на френски езикъ.

Варненската популярна Банка

съобщава на членоветъ си, че фонда „Посмъртна каса“ е вече въ действие и поканва сѣщитъ безъ отлагане, да се явятъ въ банката и направятъ членскитъ си вноски — лв. 50 — за вѣтѣпителна вноска и за годишна вноска лв. 240, тѣй като членуването въ фонда започва отъ следния денъ отъ изплащането на тия две вноски, съгласно чл. 7 отъ правилника. 2—3

Казанъ за варене на ракия

При Стефанъ Симеоновъ — пивница

„Бездомникъ“

кв. 567/3, до военното игрище — ще си изварите най-економически вкусна и чиста домашна ракия.

Съ 20—25 кгр. дърва изварява единъ казанъ.

Такса 60 лева.

Хубави вкусни закуски съ първокачествени натурални вина ще намерите въ

вътрешната станция

на ресторантъ „Венеция“

ул. „6 септември“ № 29

Варна не помни такива весели, винаги засмѣни, услужливи и учтиви ресторатори като КУЗО и МИТЮ въ „Венеция.“

ИСТОРИЧЕСКИ АРХИВЪ НА ГР. РУСЕ

Спасителът на гр. Русе и първият основател на „свободното зидарство“ в България.

(Продължение от бр. 29 и край).

Шаркият връзки, който Ив. Ведърз добил чрез масонството и душевната наслада която изпитал, породил у него желание да види един ден и своите съотечественици унжени към кръговора, от където изтича просветна светлина. За този блъз, той употребил морални и материални сили, понесъл ругания, преврения и гонения, но можал да основе и открие първата българска масонска ложа „Балканска Звезда“ № 134 в гр. Русе, учредена с грамота № 1831 от 18 III 1879 г. под воденето на (Grand Orient Lusitano Unido) Португалския Велик Исток. Между видните членове на председателя тестваната от него ложа, която имала за цел да развива братска обич, помощ и истина, като дисциплинира сериозните и разсудливи умове за утвърденостуване и добро на човечеството изобщо и в частност на България, известни сж: Юр. Джумалиев, Върбан Винаров, Марин Маринов, Тома Карджиев, княз Александър Батемберг, Ал. Цанов, Захари Стоянов, Мишел Капуго, Георги Силаги, Вл. Золотович, Панайот А. Попов, Тодор А. Чернев, Андон Наследни, ковъ, Ал. Шишманов, Георги Вълчанов, Хр. попъ Кръстев, Дръ Ив. Пенков, Ради Иванов, Маринъ Кличанъ, Панайотъ Дюлгеровъ, дръ Ив. Енчевъ, дръ Стоянъ Т. Михайловски, Маркулеску и др. До 15 VI 1882 г. тази ложа се е помещавала в една от собствените къщи на Ив. Ведърз, от които дата той постъпил на служба секретар по иностранната кореспонденция при окр. управление в Русе. Ив. Ведърз, чрез своите връзки и усилия спомогнал да се образуват временни ложи — огнища в Свищов, Варна, Търново, Плевен, редовната ложа „Братство“ № 162 в София през 1883 г. и първата Велика Ложа на България, която учредително е събрание имала в Русе, а първото редовно заседание в Варна на 14 I 1884 г. според писмото на Великия Секретар на Португалския Велик Исток от 6 III 1884 г. под № 1029.

За съставянето на ложата „Братство“ в София № 162, сж под воденето на Португалския Велик Исток сж спомогнували той и масоните Хуго Хацек от ложата „Ирам“ № 140 в Турну-Северин, Димитър Каранфилович — инжестор на двореца на Княз Александър Батемберг, Тодор Асан — адвокат от Букурещ, Литвинца Едуард Фройнд и Никола Миклеско (българин от Видин — бежанец в Т. Северин). След политическия митеж в Русе (12/24 VII 1880), когато вече пѣкои членове от Русенската ложа, по служба и лични интереси, се преместили в София, като Юр. Джумалиев, Ради Иванов, М. Маринов, Вл. Золотович и др., почнали често срещи с Д. Каранфилович, Дръ О. Сарафов, К. Величков, С. Стоилов и през 1883 г. открили ложата „Братство“, която през 1887 г. се разтурила поради наднеството и партизанството на нейните членове.

На 22 IX 1881 г. в Русе капитанъ Моройо, Б. Монтарно и М. Капуго образували и една ромжнска ложа „Union et fraternite“, която се разтурила на 16 II 1882 г.

В началото на лѣтото през 1877 г., в освободителната война, след като видни и заможни граждани турци и българи, напуснали Русчук за Цариград, Варна, Котел или Червена вода, оставили православни граждани си приготвили подземия (Ламища) и почнали да крият всичко в тях и себе си дори за да се запазват не само от бомбардирането, но и от озвѣрените вейбеци, черкези и башибозуци. През август 1877 г., когато Русчук е бил изолиран, вь коняка е било взето решение всички българи да се изколят и града да се плякооса и запази. щом турците бждат заплашени от настѣпането на русите, Българското население е било изкарано в владикова баща — на полето, надъ гарата. Настѣпилъ ужасъ, но за щастие, арабските патрули скоро го оградили и запазили от острия ягаганъ на турците, благодарение само на едно братско масонско съдействие. Вь това време, Ив. Ведърз е бил на служба вь иностранното отѣление на Валийлика. Като узналъ ялото намерение, срещналъ се сь Андонаки Саровъ, Михалки Стефанович, Атанасъ Гарваловъ и масона Далзелъ — английски консулъ. Следъ разменени мисли, решилъ се самъ да намери Ахмедъ Кайзерлъ паша, началникъ на гарнизона, да го помоли да отмени вѣрското решение. Благодарение че Ведърз ималъ у себе си 40 ал. англ. лири, кои то далъ на патрула, който го заловилъ, за да го пропуе да отиде на левентъ табия при пашата, той ималъ щастие, вместо него, да завари тамъ Делаверъ паша, египтянинъ арабинъ, масонъ отъ кайреката ложа „Star of the East“ № 1355, комуто отправилъ своя масонски знакъ за помощ. Пашата веднага отговорилъ: „Разчитайте на братска услуга.“ Ведърз тогава на бърво казалъ какво било замислено. Делаверъ покачва коня си, отива сь Ведърз вь града, върва коня си вь двора на Ведърз и влиза вь къщата да види какво се е случило. Башибозуците обрали всичко ценно! Когато пашата влѣзълъ на двора, немѣрилъ коня си — башибозуците успѣли и него да отвлекатъ. Делаверъ разсърденъ отива веднага вь кашлата (казармата) и дава заповедъ да се издири коня му, да се прибератъ всички башибозуци и черкези и извести на населението да се върне по домоветъ си, което и станало най бърво. Всички българи били спасени, макаръ че намерили домоветъ си обрани. Това се дължи на щастие то се срещналъ двама масони. Народътъ мислил, че пашата се е смилилъ и удовлетворилъ молбата на архимандритъ Климента, Стоянъ Ефенди, баба Тонка и други. Така, чрезъ Делаверъ паша, Ведърз сполучилъ да избави нахладѣлите се вь града българи отъ башибозушки ягаганъ, заслуга тъй велика, и до денъ днешенъ, на малцина известна вь гр. Русе. Паметта на тоя добръ будител, русенски гражданинъ, е обещана на забвение.

Масонската постѣпка на Делаверъ паша е била веднага разгласена вь масонския свѣтъ и когато генералъ Тотлебенъ нѣмски масонъ, влѣзълъ вь Русе, поднесълъ на Делавера, вь присѣтството на Генералитъ Цимерманъ и Ивановски и Селимъ паша, кавалерски орденъ за гражданска заслуга сь благодарствено писмо отъ Великия князъ Владимиръ Александровичъ отъ името на царъ Освободителя.

Журнализмът и новинарство.

Журналистиката е единъ необходимъ сервисъ на просветното общество, новинарството — една обществена рана, която се заражда и развива само върху организма на една некултурна среда. Журнализмътъ има за цел да осветлява и направлява, да движи живота. Новинарството, наопаки, — стреми се да го замъглява. Журнализмътъ е свѣтлина и средство за обществени постижения, за повече култура и повече свобода, защото се е родилъ заедно сь идеята за свободата и е обгорелъ вь огъня на много революции. Новинарството е дол на спекула, средство за преобрѣщане вь пари масовата слѣпота. Журналистътъ е трѣбачъ. Новинарътъ — приспивачъ. Единиятъ носи факела на обществената пробуда — другиятъ — на обществената заблуда.

Изпълнението на истинския журналистически дългъ не може безъ идеализмътъ, пълно познаване нишките на цѣлокупния общественъ животъ и безъ куражъ да се сразимъ сь обществените злини вь даденъ моментъ. За новинарството стига малко неграмотност и много голямо нахалство, за да я натрапи на некритичната публика. Журнализмътъ предполага вь читателътъ очи и умъ. Новинарството — само очи.

„Нова България“

ХРОНИКА.

Помолени сме отъ г. Трифонъ Куневъ да съобщимъ, че той не е правилъ никѣде декларация, че налуца в. „Пладне“ и че продължава да работи вь него.

Театрална агенция е открита вь София, която изключително се занимава сь уреждане на вечеринки, утрѣ забави, представления, гастроли, балетни спектакли, оркестрови, оперни и др концерти. Дава унжания и изработва всички видове декори, монтиране сцени, електрически театрални инсталации и костюми по всички епохи. Услужва сь костюми, реквизитъ, перуки и др. (подъ наемъ). Има на разположение режисѣри за поставяне всякакви пиеси. Услужва сь оржкописни нови и стари пиеси. Адресъ: Театрална агенция, Дондуковъ 55—София.

Получисе вь редакцията ни брой 3 ти отъ година 7 ма на сп. „Модерна Домакина“, редакторъ стопанинъ Ан. Митева Дръ Каракашева, сь две приложения: 17 кройки вь естествена голѣмина, и множество увеличени модели за всички видове бродерий, филета и пр.

Администрация на сп Модерна Домакина, София, Лега Базаръ

Вестникъ „Родина“ става органъ на журналистическото дво вь Габрово, за образуването на което му се падатъ голѣми заслуги. Вь своята първоначално поставена целъ вестникътъ не прави никакви промѣни, той се допѣла само сь готавността си да служи и на д-вото, което макаръ и новоосновано, ще играе голѣма роль вь културното и просветно издигане на Габрово. За вь бждѣще „Родина“ ще излиза вѣска срѣда.

Всички хронини и съобщения, давани за каквито и да било цели вь съюзните вестници се таксуватъ сь 5 лева фондова марка, за вь полза на журналистическата посмъртна каса. Всички обявления се таксуватъ сь по 2 лв. фондова марка за вь полза на фонда пострѣйка почивна станция и издържане заболели журналисти

Ежедневенъ автомобиленъ рейсъ

Варна—Бургасъ

Тръгва всѣка сутринъ 8 часа Билети и трѣгване отъ агенция „ЗА ВСИЧКО“ подъ хотелъ „Лондонъ“ — Варна

Най-приятната разходка е до БИРАРИЯТА

„Горна Трака“

на Коста Михайловъ, която все пакъ остава най уютно мѣсто за почивка и презъ зимата! Асфалтираното Евксиноградско шосе до „Горна Трака“, на 6 тия километръ, е сжпчински паркетъ!

Художественото ателие

ФОТО ЕТЮДЪ

на Коста Терзистоевъ на ул. „6 септемврий“, до училището Сулий, ще ви приготви идеални фотографии отъ вѣскакви величини и на конкурентни цени.

ТОЧИЛАРНИЦА

„СВѢТКАВИЦА“

ул. „св. климентъ“ 5 (задъ хотелъ „Комерсиалъ“), приема за поправка: **ПРИМУСИ, ютии, ключове** и др. разни домакински желѣзни потреби. Точатъ се **машини за стрижене коси и коне**, ножици и всѣкакви ножове, сжщо и ножчета на машини за месо.

Преди празниците още посетете деликатесния и колониаленъ магазинъ

„Сирена“

на Василь Райновъ

на Мусаллата, за да се увѣрите, че за нова година и Коледа само при него ще намѣрите **всичко**, дори отъ птиче мѣско.

Изъ съюза

на провинциалните журналисти. Края на една аномалия.

Съюзътъ на провинциалните журналисти, създаденъ презъ 1926 г., служи за обединително звено на всички скромни ратници на печата, като претѣпява амбиции и все такъ изражава тежненията и нуждите на провинциалния печатъ. Група търговци сь пресата и вѣсколко тѣхни наемни недоуки чиновници сѣзваха правилното равниие на организацията, изкористиха я и се потрудиха да я обезбѣт.

Конгресътъ, състоялъ се на 29 юний 1930 г. вь В. Търново, ликвидира сь тѣхъ и начертѣ пътя за полатворенъ съюзенъ животъ. Много, твърде много спѣнки имаше да преодолѣе съюзната управа, докато стабилизира положението, а най вече да отбѣва озлобенията атаки. Сь твърде недостойни похѣзновения се истрѣгна едно чудовищно министерско постановление по силата на което рекламнитъ отъ държавнитъ и изборни учреждения трѣбваше да се даватъ само вь вестнични членове на съюза на журналистите вь България и понеже истинския съюзъ се състои отъ членове — хора, а не вестници, търговцитъ побързаха да издадатъ вь хиляди екземпляри едно окръжно писмо № 220 отъ 24 августъ т. г. до шефове и отчетници на държ., и изборни учреждения, сь което като да вѣха надменно нотации сь цинизмъ заплашваха, че само темъ трѣбвало да се даватъ обяви.

За обща изненада — съюзенитъ издатели на ежедневници обявиха за членове на съюза си и седмични вестници, разбира се само по единъ вь градъ, за да поласкаятъ довѣрчивитъ.

Поласканитъ 4 или 5 врѣни,

закрѣскаха вь колонитъ на вестницитъ си, че биле единствени членове на съюза на журналистите вь България и влевоха вь кръвна вражда сь своитъ събратия — колеги закрѣскаха, но изѣзваха сиренето отъ устата си, за да го грабне лисцата.

Съюзната управа направи енергични постѣпки вредъ, гдето трѣба, за да спре една аномалия — монополизирание на обявленията само за едно малцинство, а пренебрежение и онеоправдаване на 94 провинциални вестници, обединени вь съюза.

Върховната Сѣтна Палата вь заседанието си отъ 27 м. м. е разгледала обстоянитъ две изложения на постоянното присѣтствие на Съюза на журналистите и е решила публикацитъ на обявления, станали вь кой да е вестникъ, невазисиме отъ обстоятелството съюзенъ ли е или не, следва да се плащатъ.

Сь това мѣдро решение на В. С. П. се туря край на една аномалия създадена отъ домогванията на новинарското невежество — аномалия, която подвъргна на тормозъ провинциалния печатъ вь продължение на 4 месеци.

Какъ да живѣемъ (авбука на здравето) отъ дръ Георги Ефремовъ, редакторъ на вестникъ „Добро Здраве“ — Кюстендилъ, 127 стр. цена 40 лева. За абонатитъ на вестника — безплатно.

Скасци на теми: природно лѣкуване, природосъобразенъ животъ и здравна просѣта, урежда д-во „Природолечение“ вѣска вторику 6½ ч. вечеръта вь салона на млад. христ. д-во при евангелската църква ул. „Драгоманъ.“ Граждани, посетете скаскитъ! Говори дръ Кирилъ Йордановъ.

ДЪРВА ЗА ГОРЕНЕ

отличнo качество по 600 лв. тонъ — точно 1000 кгр. раздава на членоветъ си

Варненска Популярна Банка

Печатница Д. Тодоровъ Варна.